

”terrass” och ”aggressiv”

Reaktionen dyker upp i de mest oväntade sammanhang. Det gäller att alltid vara på sin vakt och aldrig slappna av. Nu har exempelvis institutionen för praktisk pedagogik vid Göteborgs universitet aningslöst gått bakåtsträvarnas ärenden. Av en sådan inrättning borde man faktiskt kunna vänta mer.

Institutionen har gjort en undersökning av 3 500 nyintagna lärarkandidaters ordkunskap, rättstavningsförmåga och insikter i svensk grammatik. Det visar sig att hälften av kandidaterna inte skulle behöva någon form av stödundervisning. 45 procent kunde stava till ”terrass” och ”aggressiv”, 10 procent kunde identifiera predikatsfyllnad, 30 procent förstod vad ”ehuru” och ”patetisk” betyder och 34 procent var bekanta med innebörden av ”emedan”.

Det var sannerligen inte dåligt! Ändå har undersökningen föranlett konservativa pressröster att högljutt ge hals. De jämrar sig över bristande kunskaper och kräver rentav åtgärder! Några orsaker till att resultatet inte blev om möjligt ännu bättre har de givetvis inte kunnat prestera.

En del lärarkandidater har med skärpa understrukt att de inte insåg att det var fråga om något kunskapstest. De trodde att provet skulle utgöra grund för uttagning till stödundervisning – och det ville många ha. Därför svarade de avsiktligt fel på en del frågor.

Det förklarar ju nästan allt. Det visar dessutom hur välutvecklat de blivande ungdomsfostrarnas sinne för rent spel och pedagogisk naturbegåvning är. För hur skulle det

gå för eleverna om lärarna själva föregick med dåligt exempel och tanklöst sökte göra sitt bästa i alla väder? Det skulle ju bara uppmuntra osund konkurrens- och tävlingsmentalitet, vilket måste vara portförbudet i en progressiv skola som vill lära de unga jämlikhet och vikten av att ingen försöker vara bättre än de andra.

En annan lärarkandidat poängterar att man kan ha god formuleringsförmåga i tal och skrift "utan att direkt vara medveten om det grammatikaliska underlag man använder". Just precis. Vad har man för glädje av att veta att det och det ordet ibland är predikatsfyllnad? Vad spelar det för roll om man inte kan stava till "terrass" och "aggressiv", när det ändå inte hörs på uttalet? Dessutom är ju svensk grammatik så urbotat tråkig att den omöjligtvis kan vara förenlig med modern, framåtsyftande inlärningsteknik.

Vidare rörde det sig bara om ett enda prov vid ett enda tillfälle. Det kan inte bli rättvist. Vem vet vad en del av lärarkandidaterna hade för sig kvällen och natten innan?

Många av orden i provet används sällan av eleverna på grundskolans låg- och mellanstadium. Varför skall då lärarna behöva tynga sitt minne med dem, när de ändå inte skall läras ut? Nej, annat hade det blivit om man

efterfrågat betydelsen av exempelvis svordomar och de elementära uttrycken i marxistisk dialektik – alltså allt det som ungdomen får praktisk nytta av en gång. Det språket behärskar säkert en stor del av de blivande lärarna, ja många klarar nog tom av stavningen.

Bara att anordna det här provet och i ännu högre grad att publicera resultatet avslöjar ju vart man syftar. De konservativa krafterna är, som en lärarkandidat vid Stockholms högskola betonar, "ute efter att vi ska koncentrera oss ensidigt på ämneskunskaper och att vi inte ska satsa så mycket på att se hur samhället fungerar". Naturligtvis. Skall man genomsåda dagens murkna kapitalistiska skrytbygge är kunskaper och färdigheter i svenska språket enbart en belastning, som försvårar det socialistiska tänkandet.

Det finns dock hopp om framtiden. Förstockelsen kan slås tillbaka. Det uppges nämligen att i en av kurserna för lärarkandidater vill 47 av 48 ha bort de graderade betygen. Härligt! Har man väl gjort rent hus med dem går det likadant med kunskaperna. Sedan är det bara att marschera vidare. "Från mörkret stiga vi mot ljuset!"

Matti Häggström